

En styrket opmærksomhed på flygtningebørn

2. December 2015 Tivoli
Congress Center

Program:

- Baggrund
- Organisatorisk udmøntning af indsatsen
- Strategi for opkvalificering af primær personale
- Interne tiltag ved PPR

Baggrund

1. Flere flygtninge kommer til Aarhus, hvoraf flere er primært traumatiserede
2. Aarhus Kommunes spredningspolitik og konsekvenserne af denne politik

Flere flygtninge kommer til Aarhus

AARHUS
KOMMUNE

I følge aftale om kvotefordelingen mellem Kommunernes Landsforening og regeringen skal Aarhus Kommune modtage 515 kvote flygtninge i 2015 (en stigning på 231 i forhold til året før). Dertil kommer spontanflygtninge, og de, som kommer hertil via familiesammenføring.

Flere flygtninge kommer til Aarhus (fortsat)

- Jan - november 2015 er der ankommet 385 flygtninge.
- 124 børn i skolealderen
- 45 børn er placeret i vores daginstitutioner
- Flest børn fra Syrien
- Der kommer desuden børn fra Eritrea, statsløse palæstinensere, kurdere etc

Lovgivningsgrundlag

Ifølge ændringer i Integrationsloven er det bl.a. politisk aftalt:

- At modtagelsesindsatsen for nytilkomne flygtninge og familiesammenførte skal styrkes (ikke mindst de mest udsatte grupper af flygtninge og udlændinge)
- At dette sikres ved iværksættelse af en bred modtagelsesindsats, der tager højde for hele familiens forhold
- At de forskellige indsatser om bl.a. beskæftigelse, social støtte, sundhedstilstand og skole og uddannelse i højere grad sammentænkes og understøtter hinanden

Organisatorisk udmøntning: Første skridt

Aarhus kommune har etableret et
”Samarbejdsforum”/ ”akut beredskab”

- På tværs af forvaltninger
- Formål: Styrkelse og koordinering af tværfaglige indsatser i familierne
- ”Samtidighed” er nøgleordet for en koordinerende, understøttende, udviklende og ikke mindst helhedsorienteret indsats

Samarbejdsforum/ akut beredskab

Børn og Unges tværfaglige gruppe - aktuel bemanning:

- Konsulenter, psykolog og socialrådgiver fra PI
- Børn -og Ungelæge, AKT-konsulent fra ST
- Psykolog fra PPR

Samarbejdsforum

- Møderamme: 1 formiddag om måneden
- Repræsentanter fra Børn og Unge kan indkaldes ad hoc
- Mål: Forberedelse, tilrettelæggelse, opfølgning og justering af indsatserne

Fokuspunkter i samarbejdsforummet

- Opgaver: Radikalisering, akut rådgivning til primærpersonale vedr. flygtningebørn og unge, udvikling af indsatser.
- Drøftelse af de udfordringer, som dagtilbuddene gav udtryk for

Resultater fra samarbejdsforummet

- Kurser til primærpersonalet
- Aftale om central betaling af tolkning
- Oplysningsmaterialer: Pjece: "*En god sprogstart for flygtningebørn*", Site på Børn og Unges hjemmeside
- Sprogkonsulenter orienteres, når der ankommer et flygtningebarn til institutionen

Opkvalificering af primær personale

Fase 1:

- "Akut" fyraftensmøde rettet mod 52 dagtilbudsledere (juni 2015)
- Fra august 2015 afholdes en gang om måneden orienteringsmøde á 3 timer (kl. 13 – 16) for daginstitutionspersonale

Opkvalificering af primærpersonale (fortsat)

Fase 1B:

- Modtagerklasser, specialskoler, specialbørnehaver

Fase 1C:

- Personale i klubberne

Fase 1D:

- Psykologer, sprogpersonale, sundhedsplejersker, tandplejen

Øvrige tilbud

- Integrationsmedarbejder tilknyttes familien i 3 – 9 måneder.
- Sagsbehandler er tovholder i forhold til at indkalde til netværksmøde ved familiens ankomst til kommunen, når man på forhånd ved, at der er børn med særlige behov i familien

Øvrige tilbud

Særlige indsatser i forhold til børn i alderen
0-6 år jf. Dagtilbudslovens §11:

- Sprogvurdering ved 3 år
- Sprogstimulering for 3-6 årige

Intern organisering i PPR

- Ansvarlig afdelingsleder: Lotte Fensbo
- Tovholderteam med psykologrepræsentanter fra de 5 PPR-teams
- Tovholder for tale-hørekonsulenterne
- Tovholder på 0-6 års området (konsulent)
- Tovholder på FU området (konsulent)

Intern organisering ved PPR (fortsat)

- Rollen som Tovholder
- Fokusområde pt:
 - at blive fagligt opdateret på emnet
 - kollegaer kan søge råd/viden hos tovholderne

Tovholderteamet

- Vidensdelingsgruppe (søger nyeste viden om traumatisering, flygtningegrupperes kulturbaggrund, pædagogiske interventioner).

Deler viden om hvilke problemstillinger vi støder på i vores arbejde, ex. at primær personalet overvældes følelsesmæssigt, etc...

Psykologens særlige opgaver

Småbørnspsykologerne:

- Rådgivning og supervision til personalet
- Rådgivning/kontakt med forældre
- Evt. ekstra undersøgelsesarbejde
- Deltagelse i netværksmøder

Eksilkrise/”kulturchock”

- Fasen forud for flugten – Der tages en svær og smertefuld beslutning om at forlade alt og flygte til et andet land
- Selve flugten – Herunder perioder f.eks. med ophold ”under jorden” og i flygtningelejre under vejs
- Asylansøgningsprocessen - En stressfyldt og usikker venteperiode, som af mange flygtninge beskrives som ”den værste”
- Fasen efter asylbevillingen
 - a) Den første tid er ofte præget af glæde, åbenhed og optimisme
 - b) Efterfølgende mere realistisk fase, hvor fremtiden ”truer” og fortiden trænger sig på

Forskellige former for psykiske problemer hos flygtningebørnene

- Alle flygtningebørn oplever en grad af eksilkrise
- Alle flygtningebørn oplever tilpasningsstress
- Alle flygtningebørn har oplevet tab
- Nogle flygtningebørn har primært traumatiske oplevelser med sig
- Nogle flygtningebørn er sekundært traumatiserede
- Risiko og beskyttelsesfaktorer
- Resiliens

Tab

Abstrakte tab:

- Tab af fundamental tillid til verden
- Tab af tillid til at voksne kan beskytte én
- Tab af mening
- Tab af troen på godheden
- Tab af tro på fremtiden

Konkrete tab:

- Tab af familiemedlemmer
- Tab af andre betydningsfulde voksne
- Tab af andre betydningsfulde børn
- Tab af legemsdele
- Tab af ejendom
- Tab af hjemland

Svækkede forældreomsorgsevner som følge af traumatiske forhold

(forstærkes, når forældrene har oplevet tortur)

Omfanget af bestemte typer af oplevelser og begivenheder i hjemlandet.

Omfanget af og intensiteten af stressfyldte begivenheder i Danmark

- Aspekter af det sociale liv i Danmark (inkl. forældres uddannelse, antallet af danske venner, danskkundskaber m.m.)
- Stressfyldte begivenheder i Danmark (inkl. diskrimination)

Eksempler på rådgivning

AARHUS
KOMMUNE

Eksempler:

- Hvad vil det sige at være flygtning?
- Hvad vil det sige at være traumatiseret?
- Normale reaktioner på flugt - "Ro på"
- Brug af tolk til møder med forældre

Hvad vi gerne vil styrke hos primærpersonalet

Eksempler på interkulturelle kompetencer:

- åbenhed og interesse
- aktiv lytten
- evne til at skabe tryghed
- indlevelsesevne
- bevidsthed om egne værdier
- bearbejdelse af egne fordomme
- bevidsthed om egen personlighed og faglighed
- faglig og menneskelig tydelighed
- humor
- at kunne være i forskellen